

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-73>

УДК 65.012.4

АКСЬОНОВА Оксана

Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

<https://orcid.org/0000-0003-0380-9035>

okšana_aksyonova@ukr.net

КОНЦЕПЦІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

У сучасних умовах глобалізації міжкультурна комунікація відіграє вирішальну роль у формуванні ефективних міжнародних економічних відносин. Врахування культурних особливостей партнерів, адаптація комунікативних стратегій та інтеграція міжнародних стандартів ділової етики є ключовими факторами успішної співпраці на глобальному рівні. Дослідження засвідчує, що компанії, які приділяють увагу міжкультурним аспектам взаємодії, досягають більшої довгострокової ефективності та конкурентоспроможності. На основі аналізу діяльності міжнародних корпорацій, таких як McDonald's та Toyota, встановлено, що адаптивні стратегії ведення бізнесу сприяють успішному виходу на нові ринки та зміцненню довіри з боку споживачів. Локалізація бізнес-моделей, урахування традицій, звичаїв і мовних особливостей цільових аудиторій дозволяють компаніям мінімізувати ризики непорозуміння та культурних конфліктів. Впровадження ефективних міжкультурних стратегій забезпечує стійкість економічних відносин та сприяє зміцненню партнерських зв'язків між суб'єктами міжнародного бізнесу. Разом із тим, глобалізаційні процеси створюють нові виклики для міжкультурної комунікації, які потребують відповідних адаптивних рішень. Зокрема, цифрова трансформація ділової комунікації, управління мультикультурними командами та подолання мовних бар'єрів стають пріоритетними завданнями для міжнародних корпорацій. Використання сучасних цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту та автоматизованих перекладацьких систем, дозволяє підвищити ефективність міжнародних комунікативних процесів та зменшити ризики міжкультурних непорозуміння. Подальші дослідження мають бути спрямовані на вивчення механізмів адаптації міжнародного бізнесу до культурного різноманіття, впливу цифрових технологій на міжкультурну взаємодію та розробку новітніх стратегій управління міжкультурними комунікаціями. Особливо актуальним є дослідження методів формування міжкультурної компетентності менеджерів та спеціалістів у сфері міжнародного бізнесу. Таким чином, розвиток стратегій міжкультурної комунікації в умовах глобалізації є важливим напрямом наукових досліджень, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності компаній, зміцненню міжнародного співробітництва та гармонійній економічній інтеграції. Вивчення цього феномена дозволить оптимізувати комунікативні процеси між представниками різних культур та створити ефективні механізми взаємодії у сфері міжнародної економіки.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, міжнародні економічні відносини, глобалізація, бізнес-стратегії, культурна адаптація, цифрова трансформація, міжнародна співпраця, корпоративна етика, мультикультурні команди, конкурентоспроможність.

AKSYONOVA Oksana

Private Joint-Stock Company "Higher education institution "Interregional Academy of Personnel Management"

CONCEPTS AND PRACTICES OF INTERCULTURAL COMMUNICATION IN THE DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

In today's globalization environment, intercultural communication plays a crucial role in shaping effective international economic relations. Taking into account the cultural characteristics of partners, adapting communication strategies, and integrating international standards of business ethics are key factors for successful cooperation at the global level. The study shows that companies that pay attention to intercultural aspects of interaction achieve greater long-term efficiency and competitiveness. Based on the analysis of the activities of international corporations such as McDonald's and Toyota, it was found that adaptive business strategies contribute to the successful entry into new markets and strengthening consumer trust. Localization of business models, taking into account traditions, customs, and language features of target audiences allow companies to minimize the risks of misunderstanding and cultural conflicts. The implementation of effective intercultural strategies ensures the stability of economic relations and helps strengthen partnerships between international business entities. At the same time, globalization processes create new challenges for intercultural communication, which require appropriate adaptive solutions. In particular, the digital transformation of business communication, management of multicultural teams and overcoming language barriers are becoming priority tasks for international corporations. The use of modern digital technologies, in particular artificial intelligence and automated translation systems, allows to increase the efficiency of international communication processes and reduce the risks of intercultural misunderstandings. Further research should be aimed at studying the mechanisms of adaptation of international business to cultural diversity, the impact of digital technologies on intercultural interaction and the development of new strategies for managing intercultural communications. Of particular relevance is the study of methods for forming intercultural competence of managers and specialists in the field of international business. Thus, the development of intercultural communication strategies in the context of globalization is an important area of scientific research that will contribute to increasing the competitiveness of companies, strengthening international cooperation and harmonious economic integration. Studying this phenomenon will allow optimizing communication processes between representatives of different cultures and creating effective mechanisms of interaction in the field of international economics.

Keywords: intercultural communication, international economic relations, globalization, business strategies, cultural adaptation, digital transformation, international cooperation, corporate ethics, multicultural teams, competitiveness.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний дискурс міжнародних економічних відносин детермінований процесами глобалізації, які актуалізують проблематику міжкультурної комунікації як ключового чинника ефективної транскультурної інтеграції. Міжкультурна комунікація, розглянута крізь призму філософської рефлексії, є складним феноменом, що передбачає взаємодію гетерогенних систем цінностей, онтологічних установок та епістемологічних парадигм, які конституують культурну ідентичність суб'єктів міжнародної економічної діяльності. Ключова проблематика полягає у діалектичному співвідношенні глобалізаційних процесів, які уніфікують економічний простір, та необхідності збереження культурної автономії, яка виступає основою національної економічної суб'єктності. Відсутність інтегрованих теоретико-методологічних підходів до аналізу міжкультурної комунікації в контексті міжнародної економіки формує комунікативні дисфункції, що можуть детермінувати економічні ризики. Разом з тим, дослідження даної проблематики дозволяє конструювати наративи взаєморозуміння, які базуються на герменевтичному діалозі, кроскультурній компетентності та феноменологічному аналізі культурних сенсів, що, в свою чергу, забезпечує когерентність економічної співпраці. В саме в цій площині дослідження підкреслюється актуальність, яка обумовлена необхідністю формування у фахівців міжкультурної комунікативної компетентності, яка є синергетичним результатом інтеграції філософського знання, когнітивної гнучкості та прагматики міжнародних економічних відносин, що забезпечить сталий розвиток глобального економічного простору.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз літературних джерел свідчить про значний інтерес дослідників до проблеми міжкультурної комунікації у міжнародних економічних відносинах. Здебільшого левова частка науковців [1; 5-6; 10; 11-16] наголошують на ролі комунікаційних технологій у розвитку суспільства, тоді як: Ting-Toomey і Chung [7] окреслюють компетенції, необхідні для ефективної міжкультурної взаємодії. Johnson [4] акцентує увагу на важливості міжкультурної комунікації в бізнесі, а Zhu [5] досліджує вплив глобалізації на міжкультурні процеси. Іванова [3] вивчає культурні відмінності та їх вплив на міжнародну комунікацію, тоді як Gonzalez-Perez, Rodriguez-Rodriguez і Lopez-Gomez [2] аналізують роль міжнародної співпраці у досягненні сталого розвитку. Li Yung [7] підкреслює вимоги до міжнародної комунікації в контексті сталого розвитку. Shkoda T., Terpluk M., Sahaidak M. [8] аналізують історичний розвиток міжкультурної комунікації та виклики, що постають перед нею. Таким чином, літературний аналіз демонструє комплексність досліджуваної проблеми, охоплюючи як теоретичні аспекти, так і практичні виклики міжкультурної комунікації в умовах глобалізованої економіки.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є ідентифікація наративу міжкультурної комунікації у розвитку міжнародних економічних відносин

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В ході наукового дослідження було встановлено, що «*міжкультурна комунікація*» як окрема дисципліна та науковий напрям сформувалася внаслідок потреби, що виникла після *Другої світової війни*. Досвід міжнародної співпраці під час та після війни, зокрема діяльність волонтерів *Корпусу миру*, які працювали в різних країнах, продемонстрував нестачу знань і навичок у сфері міжкультурної та міжетнічної взаємодії. Варто зазначити, що саме незлагоджена співпраця, нерідко призводило до невдач у досягненні позитивних цілей волонтерів. Усвідомлення цієї проблеми стало поштовхом до створення у 1946 році в США Інституту служби за кордоном (*Foreign Service Institute*) під керівництвом *Едварда Холла*. Де ключовою метою цього закладу була підготовка *дипломатів, розвідників, волонтерів Корпусу миру, міжнародних військових та інших фахівців до ефективної роботи за кордоном, а також сприяння подоланню міжрасових і міжетнічних конфліктів*. Для досягнення цієї мети Холл залучив до співпраці фахівців із різних сфер – *психологів, етнологів, антропологів, соціологів, культурологів та інших*. Саме тому, можна стверджувати, що міжкультурна комунікація тісно пов'язана з багатьма науками, прикладними галузями та видами мистецтва, такими як: *література, музика, живопис і фольклор*, а також з міжнародною економікою та дипломатичною сферою. На сьогоднішній день, особливу роль вона відіграє у системі економічних та політичних наук та суміжних дисциплін. Разом з тим, як елемент взаємодії культур, міжкультурна комунікація спирається на досягнення культурології. Наприкінці ХХ століття, завдяки розвитку *психології, нейрофізіології та інших суміжних галузей, сформувалися когнітивістика* (від лат. *cognitio* – *пізнання*) та *когнітивна лінгвістика*, які зробили вагомий внесок у розвиток міжкультурної комунікації. Важливими для цього напрямку є також дослідження у сфері соціології. Отже, з перебігом часу та впливом сучасних глобалізаційних процесів, розширення міжнародних контактів та інтернаціоналізація суспільства суттєво вплинули на характер комунікації, адже ефективно встановлення як ділових, так і дружніх відносин з представниками інших країн вимагає не лише володіння іноземними мовами, але й знання *етнічних, культурних особливостей, релігійних, політичних та невербальних засобів комунікації*.

Розглядаючи дану проблематику під призмою сучасності, *міжкультурна комунікація* у сфері міжнародних економічних відносин є багатоаспектним феноменом, що поєднує в собі когнітивні, ціннісні та поведінкові компоненти. Філософське осмислення зазначеного явища дозволяє розглядати його крізь призму герменевтики, феноменології та комунікативної етики. У глобалізованому економічному просторі ефективна міжкультурна взаємодія виступає не лише інструментом досягнення ділових домовленостей, а й засобом формування довіри, взаємоповаги та стійких партнерських відносин. З вище значеного надамо власне визнання поняття «*міжнародна культурна комунікація*», розуміючи багаторівневий процес обміну думками, сенсами, знаннями та цінностями між представниками різних культур у глобалізованому просторі, який базується на усвідомленому діалозі, взаємній толерантності та адаптивності, спрямований на досягнення гармонійної співпраці та взаєморозуміння в контексті міжнародних соціально-економічних відносин.

Розглядаючи дане поняття в саме такому сенсі, ідентифікуємо п'ять ключових напрямів міжкультурної комунікації у міжнародних економічних відносинах, а саме, рис.1:

1. *Когнітивний напрям* – досліджує вплив культурних відмінностей на процеси мислення, сприйняття та прийняття рішень у сфері економіки.
2. *Етичний напрям* – аналізує питання моральних цінностей, ділової етики та соціальної відповідальності у міжкультурній взаємодії.
3. *Лінгвістичний напрям* – вивчає роль мови та мовних бар'єрів у міжнародній економічній комунікації, включаючи використання спільних мов і переклад.
4. *Поведінковий напрям* – зосереджується на аналізі стилів управління, ділових традицій та моделей поведінки в різних культурах.
5. *Інформаційно-технологічний напрям* – досліджує використання цифрових технологій у міжкультурній комунікації, зокрема у сфері міжнародної торгівлі, фінансів та бізнес-комунікації.

Рис. 1. Модель міжкультурної комунікації у розвитку міжнародних економічних відносин
Джерело: авторська розробка

Разом з тим, варто зазначити, що у сучасному глобалізованому світі міжкультурна комунікація є необхідною умовою ефективної економічної діяльності, яка забезпечує:

- подолання культурних і комунікативних бар'єрів;
- налагодження ефективною співпраці між міжнародними партнерами;
- підвищення конкурентоспроможності підприємств на світовому ринку;

- формування довгострокових партнерських відносин, заснованих на довірі та взаєморозумінні;
- адаптацію бізнес-стратегій до культурних особливостей цільових ринків;
- захист територіальної цілості та підтримка у разі виникнення форс-мажорів.

Аналізуючи вищезазначене, можна стверджувати, що міжкультурна комунікативна компетентність є важливим аспектом сучасної професійної діяльності, особливо в умовах глобалізації та міжнародної співпраці є комплексом знань, умінь і ціннісних установок, які забезпечують ефективну та продуктивну взаємодію з представниками різних культурних спільнот. Саме ця компетентність дозволяє уникати непорозуміння, долати комунікативні бар'єри та досягати успішних результатів у міжкультурному спілкуванні. Одним із ключових компонентів міжкультурної комунікативної компетентності є знання культурних особливостей та етикету ділового спілкування. Здебільшого різні країни мають власні традиції, правила поведінки та стандарти ведення бізнесу, які необхідно враховувати під час спілкування, а розуміння цих особливостей допомагає будувати довірливі стосунки, уникати конфліктних ситуацій та ефективно досягати спільних цілей. Наприклад, у деяких культурах (здебільшого східні) важливим є чітке дотримання ієрархії та формальності, тоді як в інших цінується неформальний підхід та гнучкість.

Разом з тим, не менш важливим є розвиток емпатії та толерантності до представників інших культур. Саме емпатія дозволяє «поставити себе на місце» співрозмовника, зрозуміти його почуття, мотиви та очікування, а толерантність, в свою чергу, сприяє прийняттю культурних відмінностей, уникаючи стереотипів і упереджень. Симбіоз окреслених якостей допомагають формувати позитивний мікроклімат у міжнародних колективах, забезпечуючи взаємну повагу та продуктивну співпрацю. Навички адаптації до нових культурних умов також є важливою складовою міжкультурної комунікативної компетентності. Професіонали, які працюють у міжнародному середовищі, часто стикаються з новими культурними контекстами, які можуть суттєво відрізнятись від звичних. Здатність швидко адаптуватися до таких умов, зберігаючи ефективність і продуктивність, є запорукою успіху, що в свою чергу вимагає відкритості до нових знань, гнучкості мислення та вміння працювати в умовах невизначеності. Окрім того, вміння вести переговори та приймати рішення з урахуванням культурних відмінностей є також важливою компетенцією для фахівців, які працюють на міжнародному рівні. Культурні відмінності можуть впливати на стиль ведення переговорів, прийняття рішень та оцінку ризиків. Успішні міжкультурні переговори вимагають уважності до деталей, терпіння, вміння слухати та враховувати думки усіх сторін, що дозволяє досягати компромісів, зберігаючи при цьому продуктивні та довгострокові відносини. Таким чином, міжкультурна комунікативна компетентність є необхідною умовою ефективної діяльності в сучасному міжнародному просторі, а також вимагає постійного розвитку, навчання та вдосконалення, адже світ динамічно змінюється, а культура кожної нації має свої унікальні особливості. Формування цієї компетентності сприяє не лише професійному успіху, а й створенню гармонійної та толерантної міжнародної спільноти, табл. 1.

Таблиця 1.

Основні засади міжнародної культурної комунікації у розвитку міжнародних економічних відносин

№	Основні засади	Опис
1	Культурна адаптивність	Здатність пристосовуватися до культурних особливостей партнерів у міжнародному економічному середовищі
2	Комунікативна компетентність	Наявність навичок ефективної взаємодії з представниками різних культур
3	Взаємоповага та толерантність	Визнання та прийняття культурних відмінностей як основи продуктивної співпраці
4	Синергетичний підхід	Поєднання різних культурних стратегій для досягнення спільних економічних цілей
5	Глобальна інтеграція	Взаємодія економічних суб'єктів через культурно обґрунтовані комунікативні практики
6	Моніторинг комунікативних процесів	Аналіз ефективності міжкультурної взаємодії у міжнародних економічних відносинах
7	Мультиканальність комунікації	Використання різних платформ і каналів для забезпечення безперервної взаємодії з міжнародними партнерами

Джерело: узагальнено автором

Таким чином, розвиток міжкультурної комунікативної компетентності є необхідною умовою ефективної діяльності в міжнародному економічному середовищі, що вимагає інтеграції наукових підходів, практичних знань і філософських рефлексій для подолання комунікативних бар'єрів та формування гармонійної взаємодії. Розвиток міжкультурної комунікативної компетентності є необхідною умовою ефективної діяльності в міжнародному економічному середовищі, що вимагає інтеграції наукових підходів, практичних знань і філософських рефлексій для подолання комунікативних бар'єрів та формування гармонійної взаємодії. Міжкультурна комунікація виступає фундаментом для побудови сталих економічних відносин та успішної діяльності на міжнародному ринку.

Одним із найяскравіших прикладів ефективної міжкультурної комунікації є діяльність корпорації *McDonald's* на міжнародному ринку. Компанія адаптує своє меню відповідно до локальних культурних та

гастрономічних традицій, що сприяє успішному закріпленню бренду у різних країнах. *Наприклад*, в Індії McDonald's не використовує яловичину у своїх стравах через релігійні переконання населення, пропонуючи натомість вегетаріанські альтернативи, такі як: *McAloo Tikki*. У Японії компанія впровадила бургери з морепродуктами, зокрема *Ebi Burger*, що відповідає місцевим вподобанням. Завдяки такій адаптаційній стратегії *McDonald's* зміг забезпечити ефективну міжкультурну комунікацію та розширити свою присутність на глобальному рівні. Також, успішним прикладом міжкультурної комунікації є співпраця японської компанії *Toyota* та американського автовиробника *General Motors* у рамках спільного підприємства *NUMMI (New United Motor Manufacturing, Inc.)*. Проєкт було створено у 1984 році з метою обміну досвідом між двома культурами управління та виробництва. *Toyota* впровадила свої принципи «кайдзе» (постійного вдосконалення) та «джідока» (автоматизації з людським контролем), а *General Motors* надав свої виробничі потужності та вихід на американський ринок. Співпраця двох компаній продемонструвала успішну інтеграцію різних культурних підходів до менеджменту та виробництва, що дозволило підвищити ефективність та якість продукції. Обидва приклади свідчать про важливість міжкультурної комунікації у міжнародних економічних відносинах та доводять, що адаптація до культурних особливостей сприяє глобальному успіху компаній.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У проведеному дослідженні було підтверджено важливу роль міжкультурної комунікації у розвитку міжнародних економічних відносин. Аналіз теоретичних підходів та практичних кейсів засвідчив, що адаптація до культурних особливостей партнерів, гнучкість стратегій ведення переговорів і розуміння національних традицій є ключовими факторами успішної міжнародної економічної співпраці. Визначено, що серед найбільш ефективних стратегій міжкультурної комунікації є локалізація бізнес-моделей, використання культурно адаптованих маркетингових стратегій та впровадження міжнародних стандартів корпоративної етики. Досвід міжнародних компаній, таких як McDonald's та Toyota, підтвердив, що урахування культурних особливостей сприяє розширенню ринків і зміцненню ділових відносин. Однак, попри значні досягнення у сфері міжкультурної комунікації, існують виклики, пов'язані з глобалізаційними тенденціями, зростанням цифрових комунікацій та необхідністю врахування мультикультурного середовища при прийнятті управлінських рішень. В свою чергу, це підкреслює актуальність подальших досліджень у сфері розвитку стратегій міжкультурної комунікації в умовах глобальної економіки. Подальші наукові розвідки мають бути спрямовані на вивчення впливу цифрових технологій на міжкультурну комунікацію, аналіз факторів адаптації бізнесу до культурної специфіки різних регіонів та розробку універсальних стратегій управління міжнародними командами. Отже, стратегія міжкультурної комунікації в умовах глобалізації потребує глибшого дослідження, що включатиме аналіз новітніх тенденцій у бізнес-комунікаціях, використання штучного інтелекту для подолання мовних і культурних бар'єрів, а також оцінку ефективності корпоративних програм з розвитку міжкультурної компетентності.

Література

1. Batsenko, L. (2018). Administrative management. Modern approaches to building an effective system of administrative management of the enterprise. Modern management: directions, models, strategies, technologies: a collective monograph. Sumy, pp. 3-24.
2. Gonzalez-Perez, M., Rodriguez-Rodriguez, R., & Lopez-Gomez, S. (2020). The role of international cooperation and communication in achieving sustainable development goals. *Energy Procedia*, 176, 1263-1270.
3. Ivanova, M. (2020). Cultural differences and their impact on international communication. *Journal of International Business Studies*, 52(3), 389-406.
4. Johnson, E. (2018). The Importance of Cross-Cultural Communication in International Business. *Journal of Business and Management*, 20(2), 42-49. <https://doi.org/10.9790/487X-2002014249>
5. Jajja, M. S. S., & Yasin, N. A. (2018). Communication Challenges for Sustainable Development. *Journal of Business Research*, 89, 298-304. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2018.01.032>
6. Li, Y. (2021). Requirements for international communication in the context of sustainable development. *Sustainability*, 13(5), 2771.
7. Ting-Toomey, S., & Chung, L. C. (2012). International and Intercultural Communication Competence: A Review and Agenda for Future Research. *International Journal of Intercultural Relations*, 36(6), 921-938. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2012.07.009>
8. Shkoda T., Tepliuk M., Sahaidak M. (2020). Intellectual potential management in forming strategic partnership of science-business-education. *Baltic Journal of Economic Studies (Web of Science)*, Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2020, Vol. 6, No5. 221-232. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/946>

9. Sahaidak, M., & Biletskyi, Y. (2024). Business ecosystem management in the conditions new normality and transcendence. Collection of Scientific Papers "Scientific Notes", 36 (3), 226-241. http://doi.org/10.33111/vz_kneu.36.24.03.20.138.144
10. Woods, B. (1993). Communication, Technology and the Development of People. Canadian Journal of Communication, 18(4).
11. Zhu, R. (2019). Cross-Cultural Communication and Globalization. Journal of Multiculturalism in Education, 15(1), 27-38. <https://doi.org/10.1108/JME-06-2018-0042>
12. Osaulenko O., Yatsenko O., Reznikova N., Rusak D., Nitsenko V. (2020). The productive capacity of countries through the prism of sustainable development goals: challenges to international economic security and to competitiveness. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. Vol 2, No 33. P. 492-499. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptive.v2i33.207214>
13. Yatsenko O., Zavadska, Y., Khrystenko, O., Musiiets, T., & Aksyonova, O. (2021). Innovative transformations of the agricultural complex in the context of global challenges of sustainable development. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 5(40), 216–224. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptive.v5i40.244989>
14. Bazaluk, O., Yatsenko, O., Reznikova, N., Bibla, I., Karasova, N., & Nitsenko, V. (2022). International integration processes influence on welfare of country. Journal of Business Economics and Management, 23(2), 382–398. <https://doi.org/10.3846/jbem.2022.16228>
15. Mozgovyy O., Rudenko-Sudarieva L., Shevchenko Y., Yatsenko O., Zhou W. (2023). Factors for choosing of investment models by asian companies in the implementation area of global business initiatives. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 2(49), 149–162. <https://doi.org/10.55643/fcaptive.2.49.2023.4000>
16. Shlapak A., Yatsenko O., Ivashchenko O., Zarytska N., Osadchuk V. (2023). Digital transformation of international trade in the context of global competition: technological innovations and investment priorities. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 6(53), 334–347. <https://doi.org/10.55643/fcaptive.6.53.2023.4241>

References

1. Batsenko, L. (2018). Administrative management. Modern approaches to building an effective system of administrative management of the enterprise. Modern management: directions, models, strategies, technologies: a collective monograph. Sumy. pp. 3-24.
2. Gonzalez-Perez, M., Rodriguez-Rodriguez, R., & Lopez-Gomez, S. (2020). The role of international cooperation and communication in achieving sustainable development goals. Energy Procedia, 176, 1263-1270.
3. Ivanova, M. (2020). Cultural differences and their impact on international communication. Journal of International Business Studies, 52(3), 389-406.
4. Johnson, E. (2018). The Importance of Cross-Cultural Communication in International Business. Journal of Business and Management, 20(2), 42-49. <https://doi.org/10.9790/487X-2002014249>
5. Jajja, M. S. S., & Yasin, N. A. (2018). Communication Challenges for Sustainable Development. Journal of Business Research, 89, 298-304. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2018.01.032>
6. Li, Y. (2021). Requirements for international communication in the context of sustainable development. Sustainability, 13(5), 2771.
7. Ting-Toomey, S., & Chung, L. C. (2012). International and Intercultural Communication Competence: A Review and Agenda for Future Research. International Journal of Intercultural Relations, 36(6), 921-938. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2012.07.009>
8. Shkoda T., Tepluk M., Sahaidak M. (2020). Intellectual potential management in forming strategic partnership of science-business-education. Baltic Journal of Economic Studies (Web of Science), Riga, Latvia: "Baltija Publishing", 2020, Vol. 6, No5. 221-232. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/946>
9. Sahaidak, M., & Biletskyi, Y. (2024). Business ecosystem management in the conditions new normality and transcendence. Collection of Scientific Papers "Scientific Notes", 36 (3), 226-241. http://doi.org/10.33111/vz_kneu.36.24.03.20.138.144
10. Woods, B. (1993). Communication, Technology and the Development of People. Canadian Journal of Communication, 18(4).
11. Zhu, R. (2019). Cross-Cultural Communication and Globalization. Journal of Multiculturalism in Education, 15(1), 27-38. <https://doi.org/10.1108/JME-06-2018-0042>
12. Osaulenko O., Yatsenko O., Reznikova N., Rusak D., Nitsenko V. (2020). The productive capacity of countries through the prism of sustainable development goals: challenges to international economic security and to competitiveness. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2020. Vol 2, No 33. P. 492-499. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptive.v2i33.207214>
13. Yatsenko O., Zavadska, Y., Khrystenko, O., Musiiets, T., & Aksyonova, O. (2021). Innovative transformations of the agricultural complex in the context of global challenges of sustainable development. Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice, 5(40), 216–224. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptive.v5i40.244989>
14. Bazaluk, O., Yatsenko, O., Reznikova, N., Bibla, I., Karasova, N., & Nitsenko, V. (2022). International integration processes influence on welfare of country. Journal of Business Economics and Management, 23(2), 382–398. <https://doi.org/10.3846/jbem.2022.16228>
15. Mozgovyy O., Rudenko-Sudarieva L., Shevchenko Y., Yatsenko O., Zhou W. (2023). Factors for choosing of investment models by asian companies in the implementation area of global business initiatives. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 2(49), 149–162. <https://doi.org/10.55643/fcaptive.2.49.2023.4000>
16. Shlapak A., Yatsenko O., Ivashchenko O., Zarytska N., Osadchuk V. (2023). Digital transformation of international trade in the context of global competition: technological innovations and investment priorities. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 6(53), 334–347. <https://doi.org/10.55643/fcaptive.6.53.2023.4241>